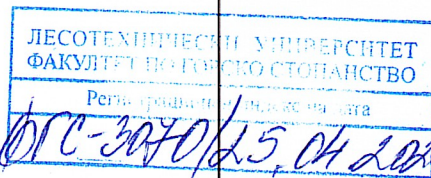

РЕЦЕНЗИЯ

върху материалите, предоставени за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност **„професор“** в област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.7. Администрация и управление, научна специалност „Икономика и управление“ по дисциплината „Икономика и управление на ландшафтната архитектура“

В конкурса за професор, обявен в Държавен вестник, бр. 10/ 04.02.2025 г. и в сайта на ЛТУ с код на процедурата FOR-P-0125-157. за нуждите на катедра „Лесоустройство и управление“ към Факултет „Горско стопанство“, единствен кандидат е **доц. д-р Елена Илиева Драгозова**, Факултет „Горско стопанство“, катедра „Лесоустройство и управление“.

Рецензент: Доктор, Валентин Кирилов Велев, Професор, по Професионално направление Икономика, от Минно геоложки университет, пенсионер.

1. Кратки биографични данни за кандидата

Единственият кандидат в конкурса за професор, Доц. Елена Илиева Драгозова е дипломиран Ландшафтен архитект с ОКС магистър от 1997 година на ЛТУ. До 2003 година работи в сферата на реалната икономика, като счетоводител и координатор офис, ландшафтен архитект и зам.-управител в Управление на търговски комплекс. От 2003 г. до 2005 г. е организатор учебна дейност в катедра на ЛТУ. От 2005г. до сега е член на академичната общност, когато е избрана за асистент и последователно заема длъжностите асистент, старши и главен асистент в катедра „Управление на ресурсите и природоползването“ на Факултет „Стопанско управление“. През 2012 година придобива ОКС „доктор“, защитавайки дисертационен труд на тема **„Изследване на модела за управление на ландшафтно архитектурната дейност в зелените системи на градовете“**. През този период провежда упражнения по ключови образователни дисциплини и е титуляр по два лекционни курса. Конкретните и косвените оценки за дейността са положителни и отразяват задълбоченото и системно развитие на кандидата, последователното надграждане на знания, разширяване на опит и задълбочаване на научния капацитет.

Логично интегрираната оценка за образователния, преподавателския и научен процес дава основание на компетентните университетски органи през 2016 година да обявят конкурс за доцент, процедурата по който приключва с единодушна оценка гл. ас. Драгозова да бъде избрана за доцент. От 2019 до 2023 г. е ръководител на катедра „Управление на ресурсите и природоползването“ на ЛТУ, а от 2024 г. е зам.-ректор на ЛТУ. През целия този 20 годишен период доц. Драгозова извършва с висок професионализъм академичните си задължения в учебната, научната и административна дейности, което логично се отразява в нейното кариерно развитие. Изложеното за професионалното развитие, обемът на трудовете, представени за участие в конкурса и

наличието на изискуем лекционен хорариум по конкурса в съвкупност сочат, че са удовлетворени изискванията на ЗРАСРБ, на ППЗРАСРБ, и на минималните национални изисквания (МНИ) за заемане на академичната длъжност професор.

2. Съответствие на подадените документи и материали на кандидата с изискуемите съгласно Правилника за РАС в ЛТУ.

Запознаването ми с представените материали по конкурса и тяхното съпоставяне с изискванията на Правилника за РАС в ЛТУ (чл. 65 и 65а), показва, че няма пропуски или противоречия в комплекта от документи. Удовлетворени са и минималните изисквания на ЛТУ за заемане на академичната длъжност професор. Това ми дава основание, да посоча, че е налице необходимото съответствие на представените материалите по конкурса с изискванията на процедурите за заемане на академичната длъжност професор. Отговорът за крайния резултат се съдържа в преценката за съдържателната страна на представените публикувани научни и учебни материали, която предстои да бъде направена.

3. Оценка на учебно-преподавателската дейност на кандидата (работа със студенти и докторанти)

Без да се прави опит за разделяне на тежестите по значимост на основните дейности, формиращи облика на съвременния университетски процес, поддържам позицията, че без образователната дейност, реализирана чрез съдържателно аудиторно и практическо обучение, всяко академично кариерно развитие губи част от обществената си значимост. Та какво значат научни изследвания и публикуваните по тях материали, ако те не намират място в учебната работа със студентите и докторантите. В този смисъл с огромна удовлетвореност възприемам изключителната отдаденост на доц. Драгозова в учебно-преподавателската работа и изграждането на собствен модел за образователна комуникация със студентите, в който умело са преплетени академичните постулати със предизвикателствата на съвременното. С осъзнаването на тези реалности, кандидатът успешно е участвал в разработването на учебни програми по дисциплините: „Икономика и управление на ландшафтната архитектура“; „Мениджмънт“; „Организационно поведение“; „Управление на човешките ресурси“; „Икономика и управление на околната среда“ и „Бизнес комуникации и връзки с обществеността“. По някои от дисциплините са разработени учебни материали, които в достъпна форма (отпечатани или в електронен вид) се използват в учебния процес на инженерното, икономическото и управленско образование. Завидна е адаптивността на доц. Драгозова към текущите промени в университетското образование, особено в техническите ВУЗ. Доц. Драгозова работи успешно и интензивно със студентите извън класическите аудиторни форми. Под нейно ръководство успешно са се дипломирали 18 студента. Научен ръководител е на 3 докторанти, един успешно защитил и 2 в процес на разработване на дисертационния си труд. Работата и със студентите по въвеждането им в реалната икономика е оценена от външни институции, които са я номинирани със Златен медал в националния конкурс на Junior Achievement „Най-добра учебна компания на България за студенти“ за 2015 г.; Награда „Най-добър екип“ в националния конкурс на Junior Achievement „Най-добра учебна компания на България за студенти“ за 2017 г.

От изложеното може да се направи извода, че кандидатът е отдаден на учебно-преподавателската дейност, която е достойна за подражание.

4. Оценка на научната, научно-приложната и публикационната дейност на кандидата. Общо описание на представените материали.

За участие в конкурса доц. Драгозова е представила 23 публикации, класифицирани както следва:

Отпечатани монографии 2 бр. ; Отпечатан учебник - 1 бр.; Отпечатано и в електронен вариант учебно пособие - 1 бр.

Публикации(статии и доклади) - 21 бр., в.т.ч:

В чуждестранни реферирани списания с импакт фактор – 5 бр.

В български реферирани издания – 2 бр.

В нереперирани издания с научно рецензиране – 14 бр.

Представената научна продукция е в достатъчен обем и отразява изследвания след периода на първата хабилитация. Тя не повтаря тези за получаване на ОНС „Доктор“ и за заемане на академичната длъжност „Доцент“.

4.1 Участие в научни, научно-приложни и образователни проекти

Една част от посочените публикации са отражение на проектите в които кандидатът е участвал, а други са намерили приложение при реализирането на научно-приложните и образователни изследвания. От приложените материали могат да се посочи участието в 5 проекта. Един от тях е многонационален, а на един е научен ръководител. Тематично и съдържателно проектите изцяло покриват сферата на научните интереси на кандидата, което безспорно показва, че са налице обективни предпоставки за участие в тях. Показателни в това отношение са проектите под наименования:

- „Ориентирано към бъдещето устойчиво управление на горските ландшафти в Европа“- INTEGRAL,

- „Подкрепа за вземане на решения за политиката и управлението на опазване и възстановяване на горското биоразнообразие в Европа: компромиси и полезни взаимодействия във връзката между горите, биологичното разнообразие, климата и водите (BIOCONSENT)”

- „Оценка на екосистемната услуга „вода“, осигурявана от водоохранните горски територии в България“.

Към участието в тези съдържателни научно-приложни проекти трябва да се отчете участието и ръководството на проекти с образователна насоченост:

- „Изследване, анализ и моделиране на образователни компетентности (придобивани в специалности на ЛТУ) в съответствие с профили на компетенции по длъжности от НКПД“ – ръководител.

- „Изграждане на интердисциплинарни екипи от млади изследователи в областта на фундаменталните и приложни научни изследвания от значение за медицинската практика”

Налице е и участие във високо отговорна експертна дейност в сферата на нейните компетенции. Тези активности сочат за наличието на изградени компетентности в сферата на управлението на екосистемите и горите, като фундаментална част от тях, което е оценено от различни потребители от науката и практиката.

4.2 Характеристика на публикуваните научни резултати

Представеният списък от 23 публикации съдържа статии и доклади, отпечатани в престижни списания и сборници от международни и национални научни форуми. Преобладаващата част от тях са самостоятелни (4 бр.) с един съавтор (10) и останалите с два и повече съавтори.

Публикациите са на български (13) и на чужд (10), като 7 от тях са с Импакт-фактор.

Посоченото отразява разнообразна публикационна дейност, свързана с конкретната изследователска дейност на кандидата.

4.3 Отражение на научните публикации на кандидата в литературата (известни цитирания)

Посочените публикации са били обект на внимание на редица специалисти от изследователската сфера, като са посочени 36 цитирания. От тях 15 са от автори на статии и доклади в реферирани списания и сборници от научни форуми. Останалите 7 са в монографии. Тези цитирания показват, че научната дейност на кандидата е позната на специалистите от науката и практиката и е намерила приложение в научната дейност на други автори.

4.4 Приноси в трудовете на кандидата (научни, научно-приложни, приложни)

Представените от кандидата обобщения и формулировки за научни, научно-приложни и приложни приноси коректно отразяват целите, задачите и резултатите в изследователската и учебна дейност. В преобладаващата си част те са базирани на голям обем от знания и опит, които творчески са развити и обогатени. Успоредно с това са трасирани направления за изследване, произтичащи от съвременните предизвикателства пред ландшафтната архитектура за хармонично развитие на обществото.

В обобщен вид признатите от мен приноси имат следното научно съдържание:

1. Разработване и получаване на конкретни инструментариуми за формулиране на съдържанието в професионалните компетентности на специалиста „ландшафтен архитект“; за тяхното внедряване в системата за управлението на човешките ресурси в съответствие с необходимостта от хармонично развитие на зелената инфраструктура *(В3.1.; ; Г6.2.; Г.7.4.; Г.7.5; Г7.7)*
2. Обоснована е необходимостта от прилагане на компетентностен подход за ефективна професионална реализация, като предпоставка и средство за оптимално управление на компонентите на съвременното общество. *(Г6.3.; Г7.8.; Г7.10)*

3. Адаптирани са модели за обучение с цел изграждане на компетентности за оптимално управление в развитието на зелената инфраструктура. (Г6.2.; Г6.4.; Г6.6.; Г7.1.)
4. Предложен е инструментариум и са получени и обобщени резултати от изследвания на различни алтернативи за изграждане на зелената инфраструктура, които да поддържат устойчивостта между икономическата, социалната и екологична системи. (Г7.11.; Г7.12.; Г7.13.)
5. Предложени са подходи за определяне влиянието на основните фактори и поведението на заинтересованите страни при управление на зелената инфраструктура по отношение на екосистемните функции и услуги. (Г6.1.; Г6.5.; Г6.7.; Г7.2.; Г7.3.; Г7.6.; Г7.9.)

Като научно-приложни и приложни приноси приемам:

1. Разработен е подход и анкетен инструментариум за постоянно оценяване и мониторинг върху компетентността на ландшафтният архитект, чрез съпоставяне на образователното равнище в практически условия в съответствие с промените в пазара на труда (В3.1.; Г7.4.)
2. Обоснована е необходимостта от регулиране на професията „Ландшафтен архитект“ и са разработени профили на компетентност за специалност „Ландшафтна архитектура“, ОКС „Магистър“ и за ОНС „Доктор“. (Г7.14)
3. Предложен е и е апробиран изследователски инструментариум за изследване на мотивацията и степента на удовлетвореност на служителите във висшите учебни заведения. (Г4.1)

5. Оценка на личния принос на кандидата

Задълбоченото ми запознаване с трудовете на кандидата за професор, не предизвиква каквото и да е съмнение, че те вярно отразяват резултатите от неговата дългогодишна и последователна научна работа. Наличието на съавтори в някои от публикациите, определям положително. То е отражение на възможност за екипност в научните изследвания и за разширяване и задълбочаване на тяхното съдържание. В този смисъл приемам, че продукцията в цялост е лично дело на кандидата.

6. Критични бележки

Отчитайки, националните и вътрешно университетски изисквания и оценките, които съм формулирал по-горе не мога да открия и дефинирам пропуски, които да поставят под съмнение качествата на доц. Драгозова и стойността на публикуваните научни материали. Като основна препоръка отправям пожеланието в бъдещата си дейност да се съсредоточи върху изграждане на съвременна изследователска школа с привличането на студенти, докторанти и колеги от академичните среди. Това ще даде тласък за нови научни търсения и ще докаже, че придобиването на академичната длъжност професор е само едно ново начало.

7. Лични впечатления

Познавам доц. Драгозова в нейния академичен профил от защитата на нейния дисертационен труд. През тези години впечатленията ми са отражение на съвместни участията в редица научни форуми. До настоящия момент няма случай, който да хвърля петно върху научната, учебната и административна дейност на кандидата по конкурса. Особено ценя обективното, а не кариеристичното израстване в академичните среди така ясно изразено при нея. С удовлетворение констатирам, че в този конкурс оценяваме кандидат, който се е изграждал последователно, разчитайки на непрекъснато надграждане на знания и опит.

8. Заключение

Предвид на гореизложеното с категорична гражданска и научна отговорност заявявам пълната си удовлетвореност от участието ми в НЖ по конкурса, от количеството и качеството на рецензираната научна продукция. Отсъствието на процедурни пропуски в съчетание с резултатите от професионалното оценяване на кандидата, е основание да дам положителна оценка. Предлагам на членовете на НЖ единодушно да се обединим около предложението Факултетният съвет на Факултет „Горско стопанство“ да избере доц. д-р Елена Илиева Драгозова за „професор“ в област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.7. Администрация и управление, научна специалност „Икономика и управление“.

Подпис на рецензента:

Рецензията е предадена на: 25.04.2025